

Z pohledu středostavovského Rusa

 litterate.cz/z-pohledu-stredostavovskeho-rusa

Vidlák

21 listopadu, 2022

O víkendu přijel na návštěvu můj (čtenářům již známý) kamarád, který má manželku z Ruska a dlouhá léta střídavě pobýval v Permu a v Praze. Nevídáme se příliš často, protože je ještě vytíženější než já, ale když přijede, zpravidla to stojí za to. Tentokrát jsem se na něj obzvlášť těšil, protože je pro mě přímým zprostředkovatelem toho, jak přemýšlejí středostavovští Rusové, ke kterým má blízko.

Pro nové čtenáře jen krátce nastíním:

Můj kamarád se někdy před patnácti lety oženil s ruskou studentkou, která studovala v Praze. Po ukončení studií a svatbě odjeli do jejího rodiště Permu, kde pracovali ve firmě jejich rodiny, která se zabývá průmyslovou automatizací, produkcí různých senzorů a dalších chytrých věciček, které zařizují, že můžete z firmy propustit nekvalifikovanou pracovní sílu, protože jejich práci převezme nějaký robot. Zároveň musíte přijmout spoustu ajťáků, aby se o hento robotu starali. Stejně jako u nás, IT sektor je v Rusku na světové úrovni, protože jim v tom neujel vlak a tak se mému kamarádovi v Rusku žilo celkem dobře a celá jeho tamní rodina patří k vyšší společenské vrstvě, která si může dovolit dovolené v zahraničí i německá auta.

Jako obvykle, bez ladu a skladu vám naservíruju informace tak, jak jsem se je dozvěděl:

Rusové samozřejmě sledují informace ze zahraničí, sledují i svoje blogery a sledují i ukrajinskou propagandu. V Rusku není o nic horší cenzura, než tady u nás a Putin například dost často mluví o hentěch blogerech, co jsou kritičtí k výkonům ruské armády a zastává se jich. I Rusové mají svoje hujery, kteří by nejraději převzali všechna média a zavřeli každého, kdo má jiný názor, ale rozhodně tam nejsou tak silní, jako tady. V ruské veřejnosti probíhá mnohem divočejší debata než tady, o tom, co se doopravdy děje na frontě. Ale všeobecně Rusové Putinovi věří.

Například mu fakt věří, že Ruské ztráty jsou sedmkrát nižší, než ty ukrajinské. Ukrajinská propaganda zatím nedokázala „najít“ nějaké ty ruské vojenské hřbitovy, nedokázala shromáždit dostatek svědectví ruských matek, které přišly o syny. Celá široká ruská rodina mého kamaráda například nezná nikoho, kdo by padl, nebo byl nezvěstný. Jestli mají Rusové větší ztráty, tak je dokáží velmi dovedně maskovat i přesto, že sdružení matek vojáků je v Rusku jedna z nejsilnějších organizací, na kterou bylo krátké i sovětské politbyro. Byly to právě matky vojáků, které svým tlakem ukončily sovětské angažmá v Afghanistanu.

Narozdíl od mých ukrajinských příbuzných, kterým chodí jeden úmrtní telegram za druhým a všichni znají někoho, kdo přišel o syna, v Rusku je to zatím naprosto výjimečná věc. K tomu ruská propaganda obyvatelstvo zásobuje záběry z ukrajinských vojenských hřbitovů, které sahají od obzoru k obzoru.

V Rusku sice proběhla mobilizace, ale opět – neznají skoro nikoho, kdo by byl odveden. Prý mají dva vzdálenější „polobratrance,“ kteří dostali povolávací, ale jinak se mobilizace skutečně týkala spíš těch, kteří jsou vojensky něco platní a zdá se, že armádní byrokracie má alespoň zhruba přehled o tom, komu to na vojně běhalo, jezdilo a střílelo a kdo byl spíš kancelářský typ.

Ještě k té mobilizaci – Putin sice mobilizoval, ale nechal hranice bez problémů průchodné. Kdo chtěl (a měl peníze na odcestování do ciziny), snadno se mobilizaci vyhnul. Z Ruska odešlo hodně mladých lidí v jatečném věku, ale teď už Putin mobilizaci ukončil, povoláváky už nechodí a většina kluků se už prý zase vrátila.

Hromada těch, kteří v zahraničí zůstali, jsou zase ajťáci. A ti nezůstali v zahraničí, protože by se báli ruského režimu, ale protože jim evropské a americké firmy nabídly modré z nebe, když se přestěhují třeba do Finska nebo Kazachstánu. Tady byl kamarád obzvlášť jízlivý – jestli si někdo myslí, že nějaká západní softwarová firma odejde z Ruska a nechá tam ty, kteří celý program, hru či jiný projekt vydupali ze země, znají jeho záludnosti a rozumí mu a západní manažer si rád najde jiné programátory, kteří o systému vědí prdla... a zákazníci firmy budou brát ohled na válečné problémy as ochotně budou tolerovat výpadky v programu, které mohou generovat milionové ztráty každý den, tak je naivní. Západní softwarové firmy prostě přestěhovaly ruské pobočky i s lidmi, těm důležitým zaplatily stěhování i další výhody, jen aby se jim na to nevykašlali a Rusové si samozřejmě v klidu jezdí domů na širokou Rus, kdykoliv se jim chce a jestli pracují z Helsinek nebo z Moskvy, je jim víceméně jedno. Rozhodně ale neexistuje žádná přímá úměrnost mezi odchodem z Ruska a nenávistí k Putinovi.

Firma kamarádovy manželky se svým zaměřením samozřejmě také dostala k ruskému vojenskému sektoru. Nic velkého, jen subdodavatelé. Ovšem měli možnost si udělat názor na dodavatele ruské vojenské techniky. Spíš se jim to nelíbilo, než líbilo. Byrokracie, pomalost, drahota... Ale prý se dá čekat, že ve válečných časech se to v Rusku řeší poměrně rázně a přímočaře. Důkazem by byl henten krymský most, kde už prý mají osazené nové mostovky. Prostě v časech míru stojí ruský státní sektor za houby, ale v časech války je to poněkud jinak.

Také jsem se ptal na ta videa s mobilizovanými – jak snad ani neměli kde bydlet a co jíst... Odpověď byla jednoduchá – v Rusku prostě existují příslušná mobilizační střediska. Na každém tamním okrese (který je větší než Česká republika) existuje příslušný barák, kde sedí vysloužilý podplukovník před penzí a s ním dvě ženské (taktéž před penzí) jako sekretářky, kteří to prostě doklepávali do důchodu. Celá desetiletí neměli nic na práci. Jen v časech různých krizí tu nedostali včas plat, tu se něco jiného zadrhlo a tak si v mnoha případech pomáhali prodejem toho, co bylo určeno pro čas mobilizace. A teď najednou Putin zavelí, oni sáhnou pro manuál, který nikdy neotevřeli a najednou se mají postarat o sto padesát mladých kluků... Ze dne na den. A tak prostě jsou místa, kde je všechno v nejlepším pořádku, vojáci dostanou všechno a hned pak jsou místa, kde není nic, dvacet let tam nebyl nikdo na kontrole, Moskva je daleko a Pánbůh vysoko, takže nefunguje nic. Ale řeší se to opět ruským způsobem – velmi přímočaře a nepříjemně pro viníky. Ano, takhle funguje ruská mentalita. I za Stalina začala Rudá armáda fungovat, až když jim teklo do bot.

Jinak se život běžného Rusa nijak nezměnil. Jako každých pět let, se jim zase zdražilo jídlo a běžné potřeby... oni tam mají takové krize každou chvíli a všichni už mají dávno vyvinuté postupy, co dělat. Znají to. Dnešní situace se z jejich pohledu nijak zvlášť neliší od roku 2014 kolem Krymu, nijak se neliší od roku 2008 kolem Gruzie, nijak se neliší od roku 2000 kolem Čečny... Pokaždé došlo na západní sankce, pokaždé to bylo na nějakou dobu blbé, pokaždé se to vyřešilo a pokaždé z toho Putin vyšel populárnější než dřív. Z ruského pohledu se neděje nic nového. Vlastně jsou sami překvapeni, že Putin s mobilizací nezavřel hranice... režim se úzkostlivě stará o to, aby to ve městech nevypadalo jako za války.

Rusové si samozřejmě bez problémů koupí všechno, na co byli zvyklí. Jen je to o něco dražší, protože to dodává nějaký prostředník tu více, tu méně pokoutně. Pořád jsou tam k dostání Mercedesy i Iphony,

pořád fungují platební karty, u něčeho se změnila značka a něco nahradili Číňané, kteří celé této situace využili k mohutné expanzi na ruský trh.

Já jsem to celé pochopil tak, že se v Rusku toho zase tak moc nezměnilo. Současná krize se nijak nevymyká předchozím krizím, současný život se nevymyká předchozímu životu, exodus ruských pracovníků v některých odvětvích byl motivován ekonomicky, nikoliv nenávistí k režimu, Rusové jsou si celkem realisticky vědomi svých nedostatků a tak nějak předpokládají, že když to ví každý, tak to ví i Putin a generální štáb.

Předpokládají, že Putinova strategie počítá s ruskými nedostatky, počítají s dlouhou opotřebovací válkou, která jejich mentalitě zase tak moc nevádí... a samozřejmě se jim lidsky nechce do války, protože si dovedou představit, jak to tam vypadá. Pro běžného Rusa je válka na Ukrajině stále jen taková větší zahraniční intervence a běžně se k ní staví tak, že jde o válku s NATO ve které Ukrajinci dělají hejly. Předpokládají, že až to Ukrajincům dojde, tak se ještě rádi přimknou k ruskému dubisku, aby nemuseli platit dluhy za americkou výzbroj. Rusové jim pak postaví pomníky za statečnost a ukrajinskou bojovnost s chutí nasměrují proti Západu a Polákům obzvlášť.

Jak jsem koupil, tak prodávám.